



ISSN 1819-5377 print / ISSN 1993-3509 online

**ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА І МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ЭКОНОМИКА СТРОИТЕЛЬСТВА И ГОРОДСКОГО ХОЗЯЙСТВА
ECONOMICS OF CIVIL ENGINEERING AND MUNICIPAL ECONOMY**

РУБРИКА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
ТОМ 5, НОМЕР 1, 2009 31-40
УДК: 351.758

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ГРОМАДИ

Л. В. Беззубко, О. В. Скопец

*Донбаська національна академія будівництва і архітектури,
вул. Державіна 2, 86123, м. Макіївка, Україна.
E-mail: manage_nasa@mail.ru*

Отримана 10 лютого 2009, прийнята 20 лютого 2009

Анотація. В статті представлено дослідження ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування і громадськості. Розглянуті результати анкетування працівників Макіївської міської ради. Працівники ОМС вважають, що взаємодія з громадськістю недостатньо ефективна на даному етапі, але в майбутньому ефективність такої взаємодії підвищиться. Згідно з думкою опитаних, в м. Макіївка найбільш активними є комітети самоорганізації населення. Серед заходів взаємодії ОМС і громадськості була зазначена низька ефективність консультаційних громадських рад. У статті запропоновані заходи для підвищення ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськими організаціями і членами територіальної громади. Основним напрямком є активізація зацікавлених груп членів територіальної громади шляхом залучення їх до участі в прийнятті рішень Макіївською міською радою. Необхідно висвітлювати з використанням ЗМІ як результати діяльності ОМС, так і питання, які виносяться на розгляд, на етапі їх підготовки. Також важливим аспектом підвищення ефективності взаємодії є встановлення дієвого механізму зворотного зв'язку.

Ключові слова: члени територіальної громади, органи місцевого самоврядування, ефективність взаємодії, прийняття рішень.

ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ И ОБЩЕСТВЕННОСТИ

Л. В. Беззубко, Е. В. Скопец

*Донбасская национальная академия строительства и архитектуры,
ул. Державина, 2, г. Макеевка, 86123, Украина.
E-mail: manage_nasa@mail.ru*

Получена 10 февраля 2009, принята 20 февраля 2009

Аннотация. В статье представлено исследование эффективности взаимодействия органов местного самоуправления и общественности. Рассмотрены результаты анкетирования работников Макеевского городского совета. Работники ОМС считают, что взаимодействие с общественностью недостаточно эффективно на данном этапе, но в дальнейшем эффективность такого взаимодействия повысится. Согласно мнению опрошенных, в г. Макеевка наиболее активными являются комитеты самоорганизации населения. Среди мероприятий взаимодействия ОМС и общественности была отмечена низкая эффективность консультационных общественных советов. В статье предложены мероприятия для повышения эффективности взаимодействия органов местного самоуправления с общественными организациями и членами территориальной громады. Основным направлением является активизация заинтересованных групп членов территориальной громады путем привлечения их к участию в принятии решений Макеевским городским советом. Необходимо освещать с использованием СМИ как результаты деятельности ОМС, так и вопросы, которые выносятся на рассмотрение, на этапе их подготовки. Также важным аспектом повышения эффективности взаимодействия является установление действенного механизма обратной связи.

Ключевые слова: члены территориальной громады, органы местного самоуправления, эффективность взаимодействия, принятие решений.

PROBLEMS OF INTERACTION BETWEEN THE LOCAL GOVERNMENT AND THE PUBLIC

L. V. Bezzubko, E. V. Skopets

*Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture,
Derzhavin str. 2, 86123, Makeevka, Ukraine.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Received 10 February 2009, accepted 20 February 2009

Abstract. The article is about the research into efficiency of the interaction between the local government and the public. There are considered the results of questioning workers of Makeevka city council. The interaction between the local government and the public is considered not to be efficient enough now, but in the future it will increase. According to the opinion of those questioned self-organisation committees of population are the most active one in the town of Makeevka. A low efficiency of the consulting public committees is noted. There are suggested some measures to increase the efficiency of interaction between the local government, public organizations, and members of a territorial community. The basic direction is activization of the territorial community members groups joined to decision making of Makeevka city council. There is a need to report about both the results of local governments work and the questions which are to be discussed. Another important aspect to increase the efficiency of this cooperation is an establishment of an effective feedback mechanism.

Keywords: territorial community members, local government, efficiency of the interaction, decision making.

Вступ

На сучасному етапі розбудови демократичного суспільства дослідження взаємодії між членами територіальної громади і обраними ними органами місцевого самоврядування стають важливими. Член громади повинен мати певні права, обов'язки, відповідальність, і в той же час він повинен мати гарантії своїх прав з боку громади й держави, органів державної влади і місцевого самоврядування. Кожному члену територіальної громади, що має право голосу на виборах (має повну дієздатність), незалежно від матеріального і соціального походження, терміну проживання на відповідній території, мовних або інших ознак, забезпечується право на участь в місцевому самоврядуванні. Але на даний час склалась ситуація, яка характеризується низькою активністю членів територіальної громади, небажанням брати участь у місцевому самоврядуванні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій [4, 5, 6, 7] показав, що питання вивчення громадської думки щодо ступеню задоволеності населення діяльністю органів місцевого самоврядування, станом вирішення питань місцевого значення тощо, досліджені досить повно. Але до теперішнього часу не була оприлюднена точка зору посадових осіб на взаємодію з членами територіальної громади.

Постановка завдання

В якості основної гіпотези дослідження було визначено наступне: взаємодія членів територіальної громади і громадських організацій з органами місцевого самоврядування на місцевому рівні є недостатньо ефективною через відсутність належного інформування і зворотного зв'язку. Таким чином, основною метою статті є визначення проблем, що стають перешкодою до підвищення ефективності такої

взаємодії, і розробка пропозицій щодо поліпшення ситуації, що склалася.

Виклад основного матеріалу

Термін «територіальна громада» закріплений Конституцією України, проте у конституційно-правовій літературі замість поняття «члени громади» до недавнього часу активно використовувалися такі терміни як «громадяни, населення (місцеве співтовариство)», «місцеве (муніципальне) співтовариство як сукупність постійно проживаючих на даній території жителів (у тому числі і тих, які не є громадянами даної держави)», «основний суб'єкт місцевого самоврядування, що складається з жителів села (декількох сіл), селища, міста» [3].

Батанов О. відзначає, що «у муніципальному житті сьогоденної України територіальні громади існують лише де-юре: по-суті, в нормах Конституції та законів. Де-факто сучасні територіальні громади, умовно кажучи, володіють лише «муніципальною правоздатністю», тобто вони потенційно мають комплекс муніципальних прав і свобод» [4]. Територіальна громада має права і обов'язки в межах наданих їй повноважень та виділених ресурсів вирішувати під свою повну відповідальність всі питання місцевого значення, якщо інше не передбачено чинним законодавством. Отже, вирішення питань місцевого значення - це право і обов'язок саме членів територіальної громади, які, в свою чергу, делегують його обраним органам місцевого самоврядування.

Безперечним є те, що правом вирішувати питання місцевого значення в повній мірі володіють виключно члени територіальної громади - громадяни України. Однак при цьому не слід ігнорувати той факт, що громадяни України, здійснюючи самоврядні повноваження територіальної громади, діють від імені й інших її членів, а також те, що відсутність громадянства не позбавляє людину соціальних, економічних та культурних прав, реалізація яких у значній мірі належить до компетенції територіальної громади. Таким чином, можна відзначити, що територіальна громада – це такий первинний суб'єкт місцевого самоврядування, який складають фізичні особи, що постійно мешкають, працюють на території села (кількох

сіл, об'єднаних в спільну громаду), селища або міста, безпосередньо, або через обрані ними органи місцевого самоврядування, вирішують питання місцевого значення, мають спільну комунальну власність, володіють на даній території нерухомим майном, сплачують комунальні податки, є громадянами України, іноземними громадянами, особами без громадянства тощо та пов'язані індивідуально-територіальними зв'язками системного характеру.

Як зазначив у своєму дослідженні Батанов О., «муніципальні права особи – члена територіальної громади базуються на «тріаді інтересів», що виникають у сфері місцевого самоврядування: інтереси території; інтереси територіальної громади; інтереси конкретного жителя – члена такої громади» [4], і саме така «тріада інтересів» і визначає системні зв'язки між членами територіальної громади. Ознакою делегованих членами територіальної громади повноважень місцевому самоврядуванню є реалізація місцевих інтересів. «У межах територіальних громад місцеві інтереси переважають над глобальними, відомчими та вузькопрофесійними» [4].

Члена громади можна охарактеризувати як індивідуума, особистість, що має певні індивідуальні права і привілеї. Отже, можна виділити такі особливості правового статусу фізичних осіб як суб'єктів громади:

- 1) вони належать до відповідної територіальної громади, свідченням чого є факт їх проживання у межах села, селища, міста як адміністративно-територіальних одиниць або кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр;
- 2) виступають як приватні особи, тобто реалізують свої особисті, громадянські права та обов'язки у сфері місцевого самоврядування, а не права та обов'язки органів, які здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність, чи посадових осіб;
- 3) реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні через норми як конституційного, так й інших галузей права (земельного, житлового тощо);
- 4) є одночасно учасниками інших правовідносин.

Участь членів територіальної громади в прийнятті та реалізації рішень органами місцевого самоврядування декларована Конституцією

України та знайшла подальше відображення в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2]. Зокрема мова йдеться про місцеві референдуми та місцеві вибори. На думку авторів, форм взаємодії, що закріплені законодавчо, недостатньо для пробудження ініціативності серед громадськості; на думку Батанова О., «місцеві жителі не усвідомлюють себе первинними носіями цих прав і свобод, спроможними своїми діями набувати та реалізувати їх у реальному житті» [4]. Також відсутній дієвий механізм стимулювання до співпраці посадових осіб органів місцевого самоврядування. «Механізми вирішення соціальних питань, способи доступу громадськості до інформації, шляхи участі громад у прийнятті рішень, відповідальність посадових осіб за невиконання положень закону – все це або майже відсутнє, або має декларативний характер» [7], відзначає Бакалова Л.

Стаття 26 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [2], відзначає, що для вивчення питань, розробки проектів рішень ради, постійна комісія органу місцевого самоврядування може створювати підготовчі комісії і робочі групи з залученням представників громадськості, вчених і спеціалістів. Та виконання цього положення винесене на розсуд органу місцевого самоврядування, який повинен розробити процедуру такого залучення. І якщо вчених та відповідних спеціалістів можливо знайти за конкурсом та залучити на оплатній основі, представники громадськості повинні проявити ініціативу самотужки. Як зазначає Бакалова Л., «комунікація влади і мешканців міста має ситуативний характер і не спрямована на досягнення конкретного результату», що спричиняє «певне розчарування і взаємні звинувачення у небажанні співпрацювати» [7]. Але, на думку авторів, твердження, що за умови впевненості громадян у врахуванні їх думки при прийнятті остаточного рішення посадовими особами органів місцевого самоврядування, участь громадськості стане ефективною, дещо перебільшене.

Одним з шляхів підвищення довіри членів територіальної громади до органів місцевого самоврядування є громадський контроль, або моніторинг (експертиза). Результати такого контролю, оприлюднені ЗМІ, сприяють підвищенню прозорості діяльності ОМС, і населен-

ня довіряє їм більше, ніж плановим звітам. Як зазначає Хмара О., «громадська експертиза є способом підвищення прозорості дій влади; забезпеченням участі громадян в управлінні та розв'язку проблем, що зачіпають їхні інтереси; забезпеченням можливості громадян контролювати дії та рішення влади; активною участю громадян в ухваленні рішень з питань соціального та економічного розвитку на противагу пасивному споживанню їхніх результатів. Окрім того, громадський контроль фактично виступає додатковим експертним ресурсом для демократичної влади, яка хоче отримати зовнішню оцінку своєї діяльності» [5].

Використання громадського контролю не потребує додаткових ресурсів від органів місцевого самоврядування, тому що реалізується за ініціативою самих громадських організацій, їх силами, як правило, без використання державних ресурсів. І при цьому громадський контроль є потужним засобом для виявлення існуючих проблем діяльності органа місцевого самоврядування та розробки напрямків і засобів для їх вирішення. За необхідністю громадський контроль проводиться із залученням фахівців та експертів. «Громадська експертиза є не лише констатацією існуючих проблем в роботі органів влади, а запланованим, систематизованим, експертним та об'єктивним дослідженням обраної сфери діяльності, яке проводиться за прийнятою схемою з метою досягнення конкретних змін», зазначає Хмара О. [5].

Для дослідження причин недостатньої ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування і громади влітку 2008 р. було проведено дослідження методом анкетування. Ціллю дослідження було здійснення збору інформації про стан та існуючі проблеми взаємодії ОМС і членів громади, громадських організацій. Обсяг вибіркової сукупності склав 81 особу, яка працює в ОМС. Отримані дані були оброблені за допомогою програми SPSS.

Цільову групу дослідження складали представники органів місцевого самоврядування м. Макіївка, більше половини опитуваних мають досвід роботи в ОМС більше 5 років. Розподіл опитуваних за досвідом роботи в органах місцевого самоврядування представлено на рис. 1.

Перший блок питань анкети стосувався оцінки ефективності та соціальної активності членів громади і громадських організацій у

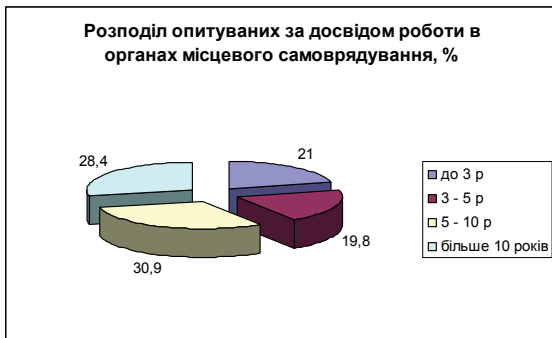


Рис. 1. Розподіл опитуваних за досвідом роботи в органах місцевого самоврядування.

взаємодії з ОМС. Слід зазначити, що приблизно в однаковій кількості респонденти дали протилежні оцінки активності членів громади: від неефективної до ефективної. При цьому більш високу оцінку отримала соціальна активність взаємодії з громадських організацій (табл. 1).

Таблиця 1. Видзначення соціальної активності членів громади і громадських організацій.

	Активність низька, % опитаних	Активність висока, % опитаних
членів громади	50,6	49,4
громадських організацій	59,3	40,7

Більшість представників ОМС вважає, що існуюча взаємодія з членами громади і громадськими організаціями недостатня ефективна. Тільки близько 30% респондентів вважають взаємодію ефективною. Але, прогноз на стан такої взаємодії через 2-4 роки більш оптимістичний. Тільки до 30% респондентів вважає,

що і через 2-4 роки така взаємодія буде як і раніше неефективною, не відбудеться корінної зміни в цьому питанні (табл. 2).

Для більш детального вивчення соціальної активності різних громадських організацій була здійснено диференційована оцінка активності й ефективності їхньої діяльності у взаємодії з ОМС у вирішенні проблем міста. Найбільш активно та ефективно на постійній основі з ОМС працюють тільки комітети самоорганізації населення. Рідко, але ефективно працюють з ОМС громадсько-консультаційні ради, громадська колегія, релігійні організації та молодіжні організації. Загальні результати проведеного дослідження представлені в табл. 3.

Серед інших громадських організацій, які співпрацюють з ОМС, були виділені як найбільш активні: благодійні фонди, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, ветеранські організації, військово-патріотичні організації, товариства інвалідів.

Серед інших цільових груп членів громади як найбільш активні були виділені наступні групи: молодь і громадські (політичні) лідери (табл. 4). Серед інших окремих членів громади, із якими співпрацюють представники ОМС найбільш часто, були також виділені багатодітні родини. Другий блок питань анкети стосувався оцінки

Таблиця 2. Видзначення ефективності взаємодії членів громади (ЧГ) і громадських організацій (ГО) з ОМС.

	Теперішній час, % опитаних			Прогноз через 2-4 роки, % опитаних		
	Неефективна	Недостатньо ефективна	Ефективна	Неефективна	Недостатньо ефективна	Ефективна
ЧГ	11,1	58,0	30,9	8,1	25,9	65,4
ГО	12,3	60,5	27,2	7,4	22,2	70,4

Таблиця 3. Результати взаємодії ОМС с різними громадськими організаціями міста.

	Активно та ефективно	Рідко, але ефективно	Не співпрацюємо, або працюємо не ефективно
1	2	3	4
• комітети захисту прав споживачів	3,7	22,2	74,1
• комітети самоорганізації населення	44,4	32,1	23,5
• громадсько-консультаційні ради, громадська колегія	8,6	23,5	67,9
• професійні об'єднання	18,5	23,5	58,0
• екологічні організації	7,4	24,7	67,9
• національні товариства	12,3	9,9	97,8
• релігійні організації	13,6	35,8	50,6
• творчі спілки	7,4	17,3	75,3
• жіночі організації	9,9	17,3	72,8
• молодіжні організації	17,3	28,4	54,3
• культурологічні організації	8,6	22,2	69,1
• спортивні товариства	8,6	24,7	66,7

ефективності заходів щодо взаємодії членів громади і ОМС. Як найбільш ефективні оцінили такі заходи, як надання інтерв'ю в ЗМІ, друк матеріалів в газетах, листівках (67,9%), проведення теледебатів, виступи представників ОМС в телепрограмах (67,9%

Письмові відповіді на звернення та скарги громадян (63,0%). По думці опитаних, неефек-

тивно працюють консультативні (експертні, координаційні) громадські ради при ОМС, не виправдали себе в достатній мірі проведення брифінгів, референдумів (табл. 5).

Для поліпшення ефективності взаємодії ОМС з членами територіальної громади та громадськими організаціями ми рекомендуємо розробити і впровадити наступні заходи:

Таблиця 4. Результати взаємодії ОМС с різними цільовими групами членів громади.

	Активно та ефективно	Рідко, але ефективно	Не співпрацюємо, або працюємо не ефективно
Пенсіонери	35,8	19,8	44,4
Молодь	25,9	30,9	43,2
Інваліди	25,9	23,5	50,5
Громадські (політичні) лідери	23,5	33,3	43,2

- Для підвищення ефективності та результативності взаємодії необхідно активізувати діяльність спільних робочих груп з представників громадськості та працівників ОМС при підготовці рішень міської ради щодо вирішення конкретних житлово-комунальних чи соціальних проблем. Одним з шляхів підвищення ролі громадськості в прийнятті рішень є залучення зацікавлених осіб ще на етапі винесення пропозицій, тож потрібно задіяти декілька комунікативних шляхів (друковані ЗМІ, телебачення, Інтернет) для доведення питань, що виносяться на розгляд, до широких кіл громадськості, та створити дієвий механізм отримання повідомлень зворотного зв'язку.
- Найважливішим у цьому зв'язку вважається питання законодавчого регулювання форм участі громадськості та громадських організацій у вирішенні питань місцевого самоврядування. Отже, такі форми взаємодії повинні бути закріплені як в статуті територіальної громади м. Макіївка, так і відповідними рішеннями міської ради.
- Необхідно підвищити ефективність роботи Консультативних (експертних, координаційних) громадських рад при ОМС.
- Для підвищення активності членів територіальної громади стосовно прийняття рішень, що відносяться до сфери житлово-комунального господарства, необхідно створити міську раду КСОН.
- При проведенні громадських слухань доцільно більш активно залучати представників громадськості в оргкомітет цих слухань; також потрібно активізувати співпрацю з громадськістю при підготовці масових загальноміських заходів, особливо при підготовці до урочистих свят.
- З метою підвищення довіри територіальної громади до посадових осіб ОМС потрібно в обов'язковому порядку оприлюднювати через ЗМІ не тільки результати діяльності міської ради в показниках соціально-економічного розвитку міста, а і звіти окремих посадових осіб та відділів ОМС.
- Необхідно сприяти оцінці роботи ОМС зі сторони громадських об'єднань та оприлюднювати результати такої оцінки.
- Потрібно активізувати роботу вивчення громадської думки шляхом соціологічних опитувань, моніторингів та інших заходів зворотного зв'язку, що продемонстрували свою ефективність. Зокрема потрібно відстежувати результати оцінки звітів голови міської ради членами територіальної громади.
- Оскільки діючі заходи з інформування мешканців про діяльність ОМС визнані недостатньо ефективними, потрібно вдосконалювати

Таблиця 5. Оцінка ефективності заходів щодо взаємодії членів громади і ОМС.

Назва комунікаційного заходу	Неефективна	Недостатньо ефективна	Ефективна
Консультативні (експертні, координаційні) громадські ради при ОМС	30,9	28,4	40,7
Брифінги	29,6	34,6	35,8
Зустрічі з громадськістю на підприємствах, зборах членів громади	16,0	24,7	59,3
Надання інтерв'ю змІ, друк матеріалів (газети, книжки, листівки)	13,6	18,5	67,9
Акція "відкритих дверей"	21,0	17,3	61,7
Теледебати, телепрограми	16,0	16,0	67,9
Громадські слухання	17,3	28,4	54,3
Референдуми	24,7	24,7	50,6
Семінари, круглі столи	19,8	21,0	59,3
Робота в спільних робочих групах, Безкоштовні телефонні лінії, "пошта голови"	22,2	24,7	53,1
Письмове представлення, звернення, скарга громадян	17,3	29,6	53,1
	17,3	19,8	63,0

систему інформування шляхом налагодження інтерактивного зв'язку членів громади, ГО і ОМС.

10. Молодь є однією з найбільш активних частин суспільства, але на даному етапі опитування виявило, що посадові особи ОМС взаємодію з молодіжними організаціями вважають недостатньо ефективною, отже значну увагу потрібно приділяти розвитку молодіжних ГО та підвищенню соціальної активності молоді, наприклад, шляхом використання соціальної реклами.
11. Органам місцевого самоврядування необхідно впроваджувати надання консультаційних послуг ГО, розвиток інформаційної діяльності з повідомлення ГО про актуальні місцеві проблеми та основні напрямки щодо їх вирішення та можливі форми участі громадськості в вирішенні місцевих проблем.

Висновки

Як свідчать наведені результати опитування, за думкою посадових ОМС, взаємодія членів територіальної громади і громадських організацій з органами місцевого самоврядування на місцевому рівні є недостатньо ефективною. Органи місцевого самоврядування проводять заходи, що спрямовані на інформування членів територіальної громади, але на власну думку посадових осіб ОМС, найбільш ефективними з цих заходів є ті, що забезпечують безпосереднє спілкування, такі, як дні відкритих дверей, теледебати,

брифінги тощо. Таким чином, основна гіпотеза дослідження підтверджена.

Впровадження зазначених заходів повинне підвищити ефективність взаємодії між органами місцевого самоврядування, членами територіальної громади та громадськими організаціями м. Макіївка, і привести до тих показників ефективності взаємодії, що їх зазначили в своїх анкетах як прогностичні на термін 2-4 роки, посадові особи ОМС.

Література

1. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996. - № 30. - № 141.
4. Батанов О. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки. Сучасний стан і перспективи розвитку ВІСНИК 51 Центральної виборчої комісії №2 (12) 2008 р. http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.
5. Хмара О. Громадська експертиза як додатковий ресурс демократичної влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gromada.lviv.ua/articles/2008/05/28/680.html>.
6. Беззубко Л.В., Кольцова Д.В. Органи самоорганізації населення: проблеми і шляхи рішення: Монографія. – Донецьк: Норд-прес, 2006. – 122с.
7. Бакалова Л. Сталый розвиток міст: участь громадськості // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2008. – №2. – С. 223-230.

Беззубко Лариса Володимирівна – д., держ.упр., професор кафедри «Менеджмент організацій» Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: управління трудовими ресурсами, трудові конфлікти.

Скопец Олена Валентинівна – асистент кафедри «Менеджмент організацій» Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: інформаційне забезпечення місцевого самоврядування.

Беззубко Лариса Владимировна – д., гос.упр., профессор кафедры «Менеджмент организаций» Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: управление трудовыми ресурсами, трудовые конфликты.

Скопец Елена Валентиновна – ассистент кафедры «Менеджмент организаций» Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: информационное обеспечение местного самоуправления.

Bezzubko Larisa Vladimirovna – Dr. Sc. (Public Management), professor of the Department «Business management» of the Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Scientific researches: management of manpower resources, labor disputes.

Skopets Elena Valentinovna – an assistant professor of the Department «Business management» of the Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Scientific researches: an information provision of local governments.

